

Julen var forbudt for Janne

TRO

Psykoanalytiker hjælper udstødte fra Jehovas Vidner – og giftede sig selv med én.

TEKST: PER BORGAARD

Janne og Cyril Lykkebo-Malka: Jehovas Vidner opbygger mistillid til vort samfund. Hvis man en dag bliver sparket ud for en syndig handling er man på Herrens mark. (Foto: David Trood).

geddon lur. Hver gang der er et jordskælv eller en anden katastrofe, tolker vidnerne det som tegn på Harmageddons snarlige komme. Jehovas Vidners styrende råd af gamle mænd i Brooklyn i New York er velorienterede, men de tolker alle begivenheder i lyset af Charles T. Russells ide om Dommedag lige om hjørnet.

Han forudsagde Tusindårsriget komme i 1914, hvor vi i stedet fik Første Verdenskrigs skyttegravshelvede. I stedet blev årstallet sat til 1925. Det glippede også. Det samme gjorde 1975 – selv om mange vidner dengang opgav at uddanne sig eller at få børn, fordi de ville koncentrere sig helt om at frelse flest mulige inden det fatale årstal.

Dømmekraft væk

– Men vidnerne har et problem. De har forudsagt, at Harmageddons skulle komme, for den generation, der oplevede 1914, var død. Og den er der efter-

hånden ikke så mange tilbage af, slutter Cyril Lykkebo-Malka.

Han har som psykoanalytiker fået betydelig erfaring i at hjælpe folk, der er udstødt fra sekten eller selv gået fra den, og som ryger ind i svære personlige problemer. Det gør mange, fordi de er vænnet af med at stole på deres egen dømmekraft.

– Jeg ville have en julekalender ligesom andre børn. Men julen var forbudt, en hedensk fest. Så jeg tegnede min egen med låger og åbnede en hver dag. Og gemte den, så mine forældre ikke fik noget at vide. Problemet var, at ham Jehovas kunne jeg ikke skjule den for. Han så jo alting.

Janne Lykkebo-Malka, 27, ryster lidt medlidende på hovedet ad sit yngre jeg. Hun er vokset op i en Jehovas Vidner-familie.

– Mine forældre var ikke strenge i forhold til mange Jehovas Vidner, og som barn er man jo lykkelig for sin familie. Men det var et chok at komme i skole og opleve, at der er andet end Jehovas Vidner. Hjemme får man bare forklaringen, at »det er verdens,« fortæller Janne Lykkebo-Malka.

– Jeg måtte ikke deltage i juleforberedelser på skolen. Klassefester heller ikke. Lejrskole skulle jeg heller ikke med på, selv om jeg gerne ville. Heretter den 27-årige mor til to – gift med psykoanalytiker Cyril Lykkebo-Malka.

– Det var vel svært op til jul?

– Jehovas Vidner anerkender ikke julen. Vi havde en gavekalender i klassen, som alle skulle have en gave med til. Jeg fik lukket en gave med. Men ham Jehova, han kunne jo se den. Han kunne også se, at jeg gemte plastposerne, når mor og jeg havde været på indkøb, og klippede nisser og juletræer af dem, så jeg kunne lave min egen juleudsmykning.

– Jeg kunne godt lide julehygge, men kendte ikke de sange, alle de andre skrålede med på. Et år skulle klassen pynte skolens store juletræ.

– Min far og mor var nu gode til at hygge hjemme. Jeg var heldig i forhold til andre Jehovas Vidner-børn.

Alverdens pinsler

– Du fik at vide, du var udvalgt, fordi du var født i en Jehova-familie. Var du aldrig stolt af det?

– Måske enkelte gange, ganske kort. Men det er ikke sjovt at være anderledes. Børn får at vide, at de skal være stolte af at være Jehovas Vidner, men det var vi ikke. Jeg var sjældent ude at lege hos mine kammerater. De var verdslige, og man vidste ikke, hvad de kunne finde på. Nå, mine forældre udmaledede ikke alverdens pinsler for os. Dem hørte vi nok om på møderne.

– Jeg havde heldigvis to venner, som ikke var Jehovas Vidner. Vi legede ellers mest med Jehovas Vidner-børn, når der var mulighed for det. Vi legede stævner og møder – ikke stævnemøder.

– Hvordan tog dine forældre, at du brød med sekten?

– Jeg tror, de var forberedt på det. Men selv længe efter ringede mor og spurgte, om jeg ville med til et stævne. Og græd, da jeg sagde nej. »Du gør mange kede af det«, mente hun.

Det værste ved at være barn i Jehovas Vidner er, at man hurtigt lærer, man ikke skal betro sig til nogen. Der står ikke nogen steder, at der er anmeldelsespligt, men hvis man røber, at man har spørgsmål, som sektens lære ikke besvarer, kommer det hurtigt andre for øre.

– Hvorfor sagde du helt fra?

– Hvis jeg ikke fik evigt liv,

så ville jeg bare dø engang, og så var der ikke noget at gøre ved det. Først senere begyndte jeg at tænke, »hvad er det dog, de har gået og bildt mig ind«, siger Janne Lykkebo-Malka.

Rammer i flere led

– Man kan sagtens slå problemet hen med, at der kun er 32.000 Jehovas Vidner i Danmark, men hvor mange går det ikke ud over, siger Janne Lykkebo-Malka.

– At gå ind i Jehovas Vidner er næsten de syv generationers forbandelse, man talte om i gamle dage: Det rammer flere generationer, mener han.

– Det er ikke kun et spørgsmål om julen?

– Nej, det går langt dybere.

Til det helt grundlæggende for al omgang med mennesker, evnen til at have tillid. Jehovas Vidner lærer børn at se med mistillid på alle, der ikke er med i sekten. I skolealderen udvider barnets horison sig, og så lærer det lille Jehova-barn der og skal tro, at ikke alt, hvad læreren siger, er sandt, at det ikke er alle fag, man må lære. Og at det ikke er alle, man må lege med, siger Cyril Lykkebo-Malka.

– Skjuler de noget for deres forældre, skjuler de det for Jehova. De får kronisk dårlig samvittighed. Modsat andre børn kan Jehova-børnene ikke engang bede til Vorherre om, at forældrene aldrig opdager, at de har lavet noget galt. For forældre, især faderen, er Jehovas repræsentanter.

– Omvendt lærer børnene, at de er heldige ved at være født i en Jehova-familie. Guds udvalgte folk er hverken jøderne eller de kristne, men Jehovas Vidner. Det allerførste Jehovas Vidne var Abel, der blev dræbt af sin bror Kain, hævder Jehovas Vidner. Jesus var også Jehovas Vidne – men ikke Guds søn.

– Man kan ikke bebrejde et barn, hvis det tror på, at det er særligt udvalgt, siger han.

Livet beskidt

Ifølge Jehovas Vidner er jorden nærmest som en barsk skjorte – kort og beskidt. Først efter slaget ved Harmageddon (hvor Gud Tusindårsrige ifølge sekten skal begynde, når det onde er udryddet) starter det rigtige liv.

– Børnene lærer simpelthen, at de ikke skal tage stilling. Alt her i tilværelsen er jo ligegyldigt i lyset af Harmageddon. Vidnerne kan godt skælde ud over politikere – det gør de faktisk – men de må ikke selv stemme på nogle andre, siger Cyril Lykkebo-Malka.

– Ud over sektens egen indtæring er Jehovas Vidner ikke veluddannede – det er unødvendigt, når Dommedag venter om hjørnet. Det er derfor, Jehovas Vidner er blevet kaldt Verdens største rengøringselskab. Men de kan ikke skæres over en kam: Nogle familier er bedre end andre.

– Fælles er, at sekten opbygger mistillid til vort samfund. Hvis man en dag bliver sparket ud for en syndig handling er man på den. For så er der ingen man kan have tillid til. Eksvidner er på Herrens mark, siger han.

– De kan dø hvert øjeblik – den uendelige død – for Harma-